

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI

Adresa: Rruga "Abdi Toptani", nr.1, Tiranë; Tel-Fax: 04228485 E-mail: klsh.org.al; web-site www.klsh.org.al

Nr. 434/5 Prot.

Tiranë, më 29.12.2020

V E N D I M
Nr. 137, Datë 29.12.2020

PËR

AUDITIMIN E PERFORMANCËS TË USHTRUAR NË DREJTORINË E
PËRGJITHSHME TË TATIMEVE
"MBI ECURINË E BORXHIT TATIMOR"
për periudhën nga data 01.01.2017 deri më datën 31.12.2019 .

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, referuar të dhënave vënë në dispozicion grupit të auditimit nga subjekti, rezultoi që vlera e borxhit tatimor ka vijuar të rritet, nga 95,505,943 mijë lekë që ishte në fund të vitit 2017 ka arritur në vlerën 116,994,227 mijë lekë në fund të vitit 2019.

Konstatohet se treguesit e performancës për monitorimin e borxhit tatimor të përcaktuar në Strategjinë e DPT-së, ishin të pamatshëm dhe mungonin targetat e synuar për menaxhimin e borxhit tatimor vit pas vit. Si rezultat, në pamundësi për të matur treguesit e përcaktuar në Strategjinë e DPT-së, monitorimi i borxhit tatimor është kryer nëpërmjet indikatorëve të sugjeruar nga FMN, dhe atyre të parashikuar në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike.

Nga auditimi rezultoi se, në Drejtorinë e Mbledhjes së Detyrimeve Tatimore të Papaguara në DPT si dhe në strukturat e mbledhjes me forcë në Drejtoritë Rajonale Tatimore ka patur mungesë në staf, duke ndikuar negativisht në realizimin e objektivave të punës. Kjo situatë ka ardhur si rezultat i një vëmendje të pamjaftueshme nga Drejtuesit e Institucionit të cilët nuk kanë marrë masat e nevojshme për plotësimin e të gjithë pozicioneve vakante të lidhura me funksionin e menaxhimit të borxhit tatimor. Realizimi i funksioneve të mbivendosura nga i njëjti person bën të vështirë cilësimin e drejtë të përgjegjësive konkrete të lidhura me menaxhimin e borxhit tatimor.

Nga ana tjetër, nga verifikimi i të dhënave konstatohet që, strukturat përgjegjëse në Drejtoritë Rajonale Tatimore nuk kanë arritur të ndjekin të gjitha masat shtrënguese për mbledhjen e borxhit tatimor i cili referuar treguesve, në vitin 2019 rezulton të ketë arritur në vlerën 6.97% e PBB-së.

Gjatë periudhës nën auditim strukturat e mbledhjes me forcë në Drejtoritë Rajonale Tatimore nuk kanë kërkuar informacion mbi pasuritë e luajtshme të tatimpaguesve debitorë në të gjitha zyrat e R.Sh. që regjistrojnë pasuri të luajtshme mbi të cilat mund të vendoset barrë siguroese, çka përmban riskun që pasuri të tjera të luajtshme të tatimpaguesve debitorë mos

të jenë identifikuar dhe për to mos të jetë vijuar me masat e tjera shtrënguese. Gjatë kësaj periudhe, regjistrimi i barrëve siguruese të vendosura ndaj tatimpaguesve debitorë në Regjistrin e Barrëve Siguruese nga strukturat e mbledhjes me forcë në Drejtorinë Rajonale Tatimore, nuk ka qenë një proces i vazhduar, pasi nuk ka patur fonde të parashikuar për të mbuluar tarifat e regjistrimit.

Problematika janë evidentuar lidhur me rastet e tatimpaguesve debitorë që duhet t'i dërgohen për ndjekje Drejtorisë së Hetimit Tatimor, apo marrëveshjet me këste të lidhura me tatimpaguesit debitorë gjatë periudhës nën auditim.

Rezultoi gjithashtu se, bashkëpunimi midis institucioneve të tjera të përfshira në mbledhjen e borxhit tatimor si ish-Zyrat e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme dhe Drejtorinë e Shërbimit të Transportit Rrugor, me strukturat e mbledhjes me forcë nuk ka qenë një proces i vazhduar, duke ndikuar negativisht në menaxhimin e borxhit tatimor.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të Buxhetit të Shtetit dhe Departamentit të Auditimit të Performancës, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit, Drejtori i Drejtorisë së Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë, si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr.154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”,

VENDOSA

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit “Ecuria e borxhit tatimor” të ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, sipas programit të auditimit nr. 434/1 prot., datë 20.07.2020, për veprimtarinë nga data 01.01.2017 deri më datën 31.12.2019.

II. Të miratoj rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon;

Mesazhi i auditimit:

Menaxhimi i borxhit tatimor në nivel strategjik është mbështetur në një planifikim të dobët si rezultat i mungesës së një angazhimi të kujdesshëm dhe të efektshëm në ndarjen e strukturave përgjegjëse për kryerjen e aktiviteteve strategjike, si dhe mungesës së treguesve të matshëm për të vlerësuar realizimin e këtyre aktiviteteve vit pas viti, duke shkaktuar kështu pamundësinë për të monitoruar dhe vlerësuar realizimin e nën objektivit strategjik “Mbledhja efikase dhe efektive e borxhit”, nëpërmjet treguesve të përcaktuar në strategji. Mungesa e stafit të nevojshëm në Drejtorinë/Sektorët e Mbledhjes së Detyrimeve Tatimore të Papaguara në drejtorinë rajonale, gjatë periudhës nën auditim 2017-2019, ka ndikuar negativisht në zbatimin e masave shtrënguese për mbledhjen e borxhit tatimor, si dhe në monitorimin e procesit. Për 20 tatimpaguesit me vlerë më të lartë borxhi të secilës prej 13 DRT-ve të marrë në shqyrtim nga grupi i auditimit, të cilët gjatë vitit 2019 kanë shtuar borxhin tatimor me 8,825,112 mijë, niveli i arkëtimeve nga zbatimi i masave shtrënguese ka qenë i ulët. Mos identifikimi i të gjitha pasurive të luajtshme të tatimpaguesve debitorë, si dhe mos regjistrimi i barrëve siguruese në Regjistrin e Barrëve Siguruese ka ndikuar negativisht në mbledhjen dhe menaxhimin e borxhit tatimor. Në vitin 2019, për 30 tatimpagues me vlerë borxhi 13,411,106 mijë lekë, si rezultat i mungesës së bashkëpunimit midis institucioneve që regjistrojnë pasuri të luajtshme/të paluajtshme dhe Drejtorive/Sektorëve të Mbledhjes së Detyrimeve Tatimore të Papaguara, këto të fundit nuk kanë mundur të zbatojnë masat shtrënguese në mënyrë shteruese. Problematika janë evidentuar edhe në marrëveshjet me këste të lidhura, dhe rastet e tatimpaguesve debitorë për përcjellje tek DHT. Në vitin 2019, në

DRT Dibër borxhi në vlerë 129,404 mijë lekë i 35% të tatimpaguesve debitorë të marrë në shqyrtim, nuk është ndjekur me masa shtrënguese në mënyrë shteruese.

Kjo situatë ka sjellë që niveli i borxhit tatimor në fund të vitit 2019 të ketë arritur në vlerën 116,994,227 mijë lekë, çka tregon se procesi i mbledhjes së borxhit tatimor nga strukturat e mbledhjes me forcë në Drejtoritë Rajonale Tatimore nuk ka qenë efektiv.

Për pyetjen audituese: A janë formuluar siç duhet Planet strategjike dhe ato operacionale për mbledhjen e borxhit tatimor?

Gjetje:

- 1.1 Në Planin Strategjik të DPT-së strukturat përgjegjëse janë përcaktuar në nivel nën-objektivi dhe nuk janë të lidhura në mënyrë të qartë dhe specifike me aktivitetet të cilat ato duhet të kryejnë, si rezultat të paktën njëri prej aktiviteteve strategjike për mbledhjen e borxhit tatimor, nuk është reflektuar në planet vjetore të asnjërës prej strukturave përgjegjëse për periudhën 2017-2019 dhe rrjedhimisht nuk ka gjetur zbatim.
- 1.2 Mos përcaktimi i rezultateve të synuar për aktivitetet/treguesit të performancës të parashikuar në Strategji nuk ka krijuar mundësinë për të krahasuar rezultatet e arritura nga implementimi i aktiviteteve me rezultatet e pritshme, çka e bën të pamundur vlerësimin nëse aktivitetet strategjike janë përmbushur apo jo. Mungesa e rezultateve të pritshme të matshme (targetave), pas implementimit të 5 aktiviteteve të parashikuara për mbledhjen e borxhit tatimor, nuk ka siguruar rezultate solide mbi të cilat mund të mbështetëj monitorimi i vazhdueshëm. Si rezultat se treguesit e performancës të vendosur në Strategji nuk janë të matshëm dhe nuk mund të përdoren për të monitoruar arritjen e nën-objektivit strategjik “*Mbledhja efektive dhe efikase e borxhit tatimor*”, Drejtoria e Mbledhjes së Detyrimeve Tatimore të Papaguara ka përdorur tregues të sugjeruar nga FMN dhe tregues të përcaktuar në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike, për të matur ecurinë e borxhit tatimor. Targetat operacionale të vendosur për mbledhjen e borxhit tatimor, për vitet 2018-2019, nuk janë të miratuar në Komitete duke mos siguruar kështu relevancën e tyre për të matur arritjen e objektivave operacionale.
- 1.3 Vakancat në staf në DMDTP në DPT dhe DRT përgjatë periudhës 2017-2019 tregojnë mangësi në procesin e rekrutimeve në punë të punonjësve. Gjithashtu, mosplotësimi me staf i kësaj drejtorie si dhe kryerja e punës nga specialistët në mungesë të drejtorëve të drejtorive dhe të P/Sektorit në disa DMDTP përgjatë periudhës nën auditim 2017-2019 gjykojmë se shoqërohet me risk të lartë në mirëfunksionimin e punës.
- 1.4 Trajnimi i punonjësve të mbledhjes me forcë nuk është shtrirë në të gjithë strukturën e DMDTP, dhe për vitin 2019 një përqindje e ulët e stafit janë trajnuar në përshtatje me funksionet që kryejnë, duke mos kontribuar në zhvillimin e të gjithë stafit të mbledhjes me forcë.
- 1.5 Komitetet e menaxhimit të punës së DPT-së nuk janë mbledhur sipas afateve të përcaktuara në dokumentet rregullatore të institucionit. Nga konsultimi i dokumentacioneve të vëna në dispozicion grupit të auditimit, në Komitetin e Reformave, Komitetin Operacional dhe Komitetin e Përmbushjes gjatë periudhës 2017-2019, nuk rezulton të jetë ngritur dhe diskutuar problematika e lidhur me aftësinë e cinguar të treguesve të përcaktuar në Strategji, për të monitoruar dhe vlerësuar performancën e mbledhjes së borxhit tatimor.

Rekomandime:

1. Komiteti i Reformave të përditësojnë Planin Strategjik 2017-2021, duke lidhur në mënyrë specifike dhe të qartë aktivitetet strategjike me strukturat përgjegjëse për zbatimin e tyre. Mbështetur në analiza, të përditësohet strategjia me indikatorë të matshëm, të arritshëm dhe relevant, si dhe të përcaktohen dhe miratohen targetat/rezultatet e pritshëm strategjik dhe operacionale, me shifra dhe narrative, me qëllim që të forcohet më shumë funksioni i

menaxhimit të detyrimeve tatimore të papaguara, rritja e efektivitetit të këtij procesi, përmirësimi i përmbushjes vullnetare të tatimpaguesve dhe roli i DPT-së në mbledhjen e borxhit.

Qershor 2021

2. Komitetet menaxheriale të punës në DPT të forcojnë rolin e tyre në drejtimin menaxherial nëpërmjet zhvillimi të takimeve në përputhje me Urdhrin nr.16, datë 02.03.2018 të Drejtorit të Përgjithshëm të DPT-së dhe të monitorojnë zbatimin e Strategjisë së DPT-së në lidhje me menaxhimin e borxhit tatimor, me qëllim arritjen e objektivave dhe rritjen e performancës së institucionit.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi

3. Komiteteve menaxheriale të punës në mbledhjet e tyre, të kenë një agjendë të mirëpërcaktuar për trajtimin e problematikave të lidhura me menaxhimin e borxhit tatimor.

Janar 2021 dhe në vazhdimësi

4. Titullari i DPT-së të ndërmarrë masat e nevojshme për të plotësuar bazën rregullatore duke nisur me miratimin e rregulloreve mbi funksionimin e komiteteve të punës në DPT ku të përcaktohen rregullat dhe detyrat e secilit komitet të menaxhimit si dhe të Sekretariatit Teknik, si dhe të ndërmarrë masat e nevojshme për plotësimin e vakancave në strukturat e menaxhimit të borxhit tatimor edhe pas riorganizimit të këtyre të fundit.

Shkurt 2021

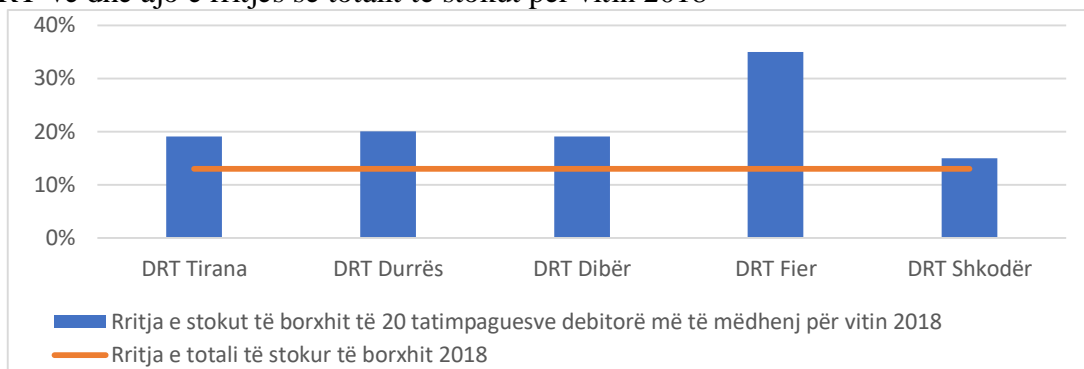
Për pyetjen audituese: A janë zbatuar në mënyrë shteruese masat për menaxhimin e borxhit tatimor?

Për qëllim të përgjigjes së kësaj pyetje audituese, grupi i auditimit kërkoi të dhëna për të analizuar mbledhjen e borxhit tatimor për 20 tatimpaguesit debitorë më të mëdhenj të secilës prej 14 Drejtorive Rajonale Tatimore.

Gjetje:

- 2.1 Grupi i auditimit nuk mundi të analizojë ecurinë e borxhit tatimor dhe zbatimin e masave shtrënguese për 20 tatimpaguesit (debitorë) më të mëdhenj të DRT Vlorë pasi kjo Drejtori nuk iu përgjigj kërkesës tonë për informacion.
- 2.2 Stoku i borxhit i 20 tatimpaguesve më të mëdhenj të secilës prej 13-DRT-ve, marrë në shqyrtim nga grupi i auditimit, rezulton të përbëjë rreth: 53% të totalit të stokut të borxhit për vitin 2017, 52% të totalit të stokut të borxhit për vitin 2018, 55 % të totalit të stokut të borxhit për vitin 2019. Stoku i borxhit të 20 tatimpaguesve më të mëdhenj të secilës prej 13 DRT-ve, në fund të vitit 2018 rezulton 5,865,681 mijë lekë më i lartë se ai në fillim të vitit. Stoku i borxhit të tatimpaguesve të marrë në shqyrtim, në fund të vitit 2019 rezulton 8,825,112 mijë lekë më i lartë se ai në fillim të vitit.
- 2.3 Në vitin 2018, totali i stokut të borxhit tatimor është rritur me 13%. Sikurse paraqitet edhe në grafikun e mëposhtëm, nga analizimi i të dhënave të përcjella nga DRT-të rezulton se, stoku i borxhit i marrë në shqyrtim në secilën prej DRT-ve Tiranë (19%), Durrës (20%), Dibër (19%), Fier (35%) dhe Shkodër (15%), gjatë vitit 2018 është rritur me mbi 13%.

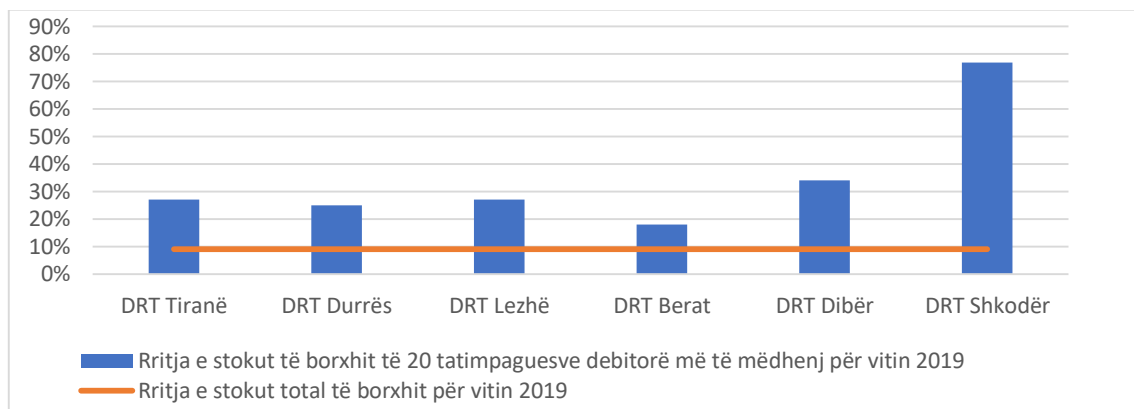
Grafiku 1: Përqindja e rritjes së borxhit tatimor për 20 tatimpaguesit më të mëdhenj të DRT-ve dhe ajo e rritjes së totalit të stokut për vitin 2018

Burimi: Drejtoritë Rajonale Tatimore
Përpunoi: Grupi i auditimit.

2.4 Në vitin 2019, totali i stokut të borxhit tatimor është rritur me 9%. Nga analizimi i të dhënave të përcjella nga DRT-të, paraqitur në grafikun e mëposhtëm, rezulton se stoku i borxhi i marrë në shqyrtim në secilën prej DRT-ve Tiranë (27%), Durrës (25%), Lezhë (27%), Berat (18%), Dibër (34%) dhe Shkodër (77%), gjatë viti 2019 është rritur me mbi 9%.

Grafiku 2: Përqindja e rritjes së borxhit tatimor për 20 tatimpaguesit më të mëdhenj të DRT-ve dhe ajo e rritjes së totalit të stokut për vitin 2019

Burimi: Drejtoritë Rajonale Tatimore,
Përpunoi: Grupi i auditimit

2.5 Nga analizimi i të dhënave për 20 tatimpaguesit e marrë në shqyrtim, të cilët zënë 55% të totalit të stokut të borxhit dhe e kanë shtuar atë me rreth 8.8 mld lekë në vitin 2019, niveli i arkëtimeve të realizuara nga zbatimi i masave shtrënguese është i ulët, në vlerën 1,184,472 mijë lekë. DRT Tiranë, megjithëse ka një nivel të lartë të borxhit të krijuar dhe një numër të lartë tatimpaguesish me status aktiv (10 nga 20 tatimpaguesit e marrë në shqyrtim), gjatë vitit 2019 nuk ka patur arkëtime nga zbatimi i masave shtrënguese, për këta tatimpagues.

2.6 Për 3 tatimpagues nga 20 të marrë në shqyrtim në DRT Dibër, me stok të shtuar borxhi në 2019 krahasuar me stokun e borxhit në fillim të vitit 2018 në vlerën 31,862 mijë lekë, masat shtrënguese për periudhën 2018-2019 nuk janë zbatuar në mënyrë shteruese. Për 4 tatimpagues nga 20 të marrë në shqyrtim në DRT Dibër, me 38,942 mijë lekë stok të shtuar borxhi në vitin 2019, gjatë këtij viti masat shtrënguese nuk janë ndërmarrë në mënyrë shteruese. Në total, në vitin 2019 stoku i borxhi prej 129,404 mijë lekësh i 7 tatimpaguesve në DRT Dibër, nuk është ndjekur me masa shtrënguese sikurse parashikohet në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi. Kjo situatë në gjykimin e grupit të

- auditimit, ka ardhur edhe si pasojë e mungesës në staf, në strukturat e mbledhjes me forcë në këtë DRT. Monitorimi i kryer për DRT Dibër, nuk ka siguruar identifikimin e problematikave dhe ndërmarrjen e masave të nevojshme për zbatimin e masave shtrënguese për mbledhjen e borxhit tatimor për 35% të tatimpaguesve të marrë në shqyrtim nga grupi i auditimit në këtë DRT.
- 2.7 Nga analizimi i të dhënave të përcjella nga 13 DRT-të, për 12% të tatimpaguesve të marrë në shqyrtim me vlerë borxhi 13,411,106 mijë lekë në vitin 2019, si rezultat i mungesës së bashkëpunimit midis institucioneve të përfshira në mbledhjen me forcë të borxhit tatimor, Drejtoritë/Sektorë e Mbledhjes së Detyrimeve Tatimore të Papaguara nuk kanë mundur të identifikojnë pasuritë e tatimpaguesve dhe të vijojnë me zbatimin e masave shtrënguese në mënyrë shteruese.
- 2.8 Gjatë periudhës nën auditim Drejtoritë/Sektorët e mbledhjes së detyrimeve tatimore të papaguara nuk kanë kërkuar informacion në të gjitha zyrat që regjistrojnë pasuri të luajtshme. Sa më sipër, përmban riskun që pasuri të tjera të luajtshme të tatimpaguesve debitorë, si mjete lundruese, etj., të mos jenë identifikuar dhe rrjedhimisht vijuar në fazat e tjera të mbledhjes me forcë, për këto mjete.
- 2.9 Regjistrimi i barrëve siguroese (të vendosura mbi pasuritë e luajtshme të tatimpaguesve debitorë) në Regjistrin e Barrës Siguroese nuk ka qenë një proces i vazhduar. Gjatë kësaj periudhe nuk ka patur fonde buxhetore të planifikuara për pagesën e tarifave të shërbimit për regjistrimin e tyre (barrëve siguroese) në R.B.S. DRT-të i janë drejtuar për vendosjen e barrës siguroese Drejtorive të Shërbimeve të Transportit Rrugor, të cilat deri në 20.09.2019 kanë bërë bllokimin e mjeteve në emër të Administratës Tatimore. Pas kësaj date, ka qenë i domosdoshëm regjistrimi i barrëve siguroese në R.B.S, për të vijuar me masat e tjera shtrënguese. Deri në shkurt 2020 ngërçi për regjistrimin e barrëve siguroese në R.B.S dhe vijimin me zbatimin e masave të tjera shtrënguese, nuk ka gjetur zgjidhje.
- 2.10 Manuali i Mbledhjes me Forcë i DPT-së dhe Udhëzuesi i Përgjithshëm i Procedurave të Mbledhjes me Forcë i DPT-së nuk janë të harmonizuar lidhur me rastet e tatimpaguesve debitorë të cilët duhet t'i përcillen për ndjekje DHT-së. Në rastet kur nuk përcaktohet dot pasuria e tatimpaguesit debitor konstatohet se, Manuali i Mbledhjes me Forcë kërkon që strukturat e mbledhjes me forcë duhet t'i drejtohen DHT-së për të evidentuar ato pasuri të cilat janë të deklaruara në sistemin C@ts, Ndërkohë që, Udhëzuesi i Përgjithshëm përcakton që këto struktura duhet t'i drejtohen DHT-së, për të evidentuar pasurinë e tatimpaguesit debitor, pra pavarësisht nëse ajo (pasuria) është e deklaruar apo jo në sistemin C@ts. Nga ana tjetër, nuk ka një procedurë të mirë përcaktuar për të identifikuar tatimpaguesit të cilët me dashje nuk paguajnë detyrimet tatimore dhe që duhet t'i përcillen për ndjekje DHT-së, për të siguruar zbatimin e Udhëzimit Nr. 41, datë 13.06.2017 *“Për bashkëpunim ndërmjet strukturave të administratës tatimor për trajtimin e rasteve që përmbajnë elementë të veprës penale në fushën e tatimeve”* Diferenca që ekziston midis Manualit të Mbledhjes me Forcë 2017 dhe Udhëzuesit të Përgjithshëm të Procedurave të Mbledhjeve me Forcë 2018 të DPT-së, mbi rastet të cilat duhet t'i përcillen DHT-së, si dhe mospasja e një procedure të mire përcaktuar për të identifikuar tatimpaguesit të cilët me dashje nuk paguajnë detyrimet tatimore nuk sigurojnë qartësi lidhur me rastet për përcjellje tek DHT, duke ndikuar negativisht në ndjekjen dhe mbledhjen e borxhit tatimor. Nga analizimi i 7 rasteve, në DTM u identifikua 1 tatimpagues debitor me vlerë borxhi 123,844 mijë lekë, i cili ka rezultuar me fitim gjatë periudhës 2017-2019, dhe nuk i është referuar DHT-së.
- 2.11 Si rezultat i mos pasjes së një data bazë analitike për lidhjen e akt-marrëveshjeve për vitin 2017, grupi i auditimit nuk mundi të analizonte ecurinë e tyre në nivel tatimpaguesi, për këtë vit. Në vitin 2018 janë lidhur 1179 marrëveshje me këste me vlerë totale 2,263,149 mijë lekë, ndërsa në vitin 2019 janë lidhur 1022 marrëveshje me këste me vlerë totale 2,008,685 mijë lekë. Në vitin 2018 janë zgjidhur/anuluar 301 marrëveshje për

pagesë me këste në vlerë 771,026 mijë lekë, ndërsa në vitin 2019 janë zgjidhur/anuluar 416 marrëveshje për pagesë me këste me vlerë 781,576 mijë lekë. Për vitin 2018 në 24 raste dhe për vitin 2019 në 18 raste nga ana e strukturave përgjegjëse në drejtoritë rajonale për të njëjtin tatimpagues janë lidhur dhe zgjidhur akt-marrëveshje për pagesë me këste në mënyrë të përsëritur dhe në periudha të shkurtra kohore. Në vitin 2018, 44 akt-marrëveshje të lidhura për pagesë me këste janë zgjidhur, pasi kanë rezultuar me 0 këste të paguara dhe vlerë borxhi të mbetur të papaguar 166,483 mijë lekë. Në vitin 2019, 51 akt-marrëveshje të lidhura për pagesë me këste janë zgjidhur, pasi kanë rezultuar me 0 këste të paguara dhe vlerë të mbetur të papaguar 130,496 mijë lekë. Për rastet e evidentuara gjatë auditimit, mbi akt-marrëveshjet e lidhura dhe të zgjidhura brenda një periudhe të shkurtër kohore për të njëjtin tatimpagues, si dhe për rastet e akt-marrëveshjeve të lidhura dhe të zgjidhura me 0 këste të paguara, nga ana e strukturave përgjegjëse në DRT nuk është kryer ose nuk ka qenë efektive analiza për të vlerësuar riskun lidhur me përmbushjen e kushteve të akt-marrëveshjeve, si dhe nuk është analizuar në mënyrë efektive situata nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në ligjin e procedurave tatimore. Sa më sipër ka ndikuar në mos zgjedhjen e masave më të përshtatshme të mbledhjes, me qëllim arkëtimin e të gjithë detyrimit tatimor për të cilën lidhet akt-marrëveshje për pagesë me këste.

Rekomandime:

5. Titullari i institucionit të inicjojë një auditim të brendshëm mbi veprimtarinë e kryer nga DRT Vlorë gjatë periudhës 2017-2019 për mbledhjen me forcë të borxhit tatimor, për sa kohë kjo drejtori nuk iu përgjigj kërkesave për informacion të grupit të auditimit.

Shkurt 2021

6. DMDTP në DPT të kryejë një analizë të hollësishme mbi zbatimin e masave shtrënguese për mbledhjen e detyrimeve të papaguara tatimore në DRT Dibër gjatë periudhës 2017-2019, të identifikojë problematikat e lidhura me zbatimin e tyre, dhe të ndërmarrë masa për përmirësim të nevojshme.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi

7. Titullari i institucionit në mbledhjet me Komitetet e punës në DPT të ndërmarrin masa për përditësimin e Manualit të Mbledhjes me Forcë, Udhëzuesit të përgjithshëm, si dhe dokumenteve të tjera të punës, për të siguruar identifikimin e të gjitha pasurive të luajtshme të tatimpaguesve debitorë mbi të cilat mund të vendoset barrë siguroese dhe vijimin me fazat e tjera të mbledhjes me forcë.

Qershor 2021

8. Strukturat e mbledhjes me forcë në DRT, për të gjithë tatimpaguesit debitorë me mangësi në praktikën e ndjekur në lidhje me identifikimin e të gjithë pasurive të luajtshme dhe vendosjen e barrës siguroese për to, të plotësohen hapat e përcaktuara në pikën 91.2.5 të Nenit 91 të Udhëzimit të Ministrit të Financave Nr. 24, datë 02.09.2008, “*Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë*”, me përparësi tatimpaguesit me nivel më të lartë të borxhit deri tek ata me nivel më të ulët të borxhit.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi

9. DMDTP në DPT, nëpërmjet vizitave të inspektimit në Drejtoritë Rajonale Tatimore, të analizojë në mënyrë të detajuar dosjet e tatimpaguesve debitorë lidhur me zbatimin e masave shtrënguese dhe ndërveprimin e Drejtorive/Sektorëve të Mbledhjes së Detyrimeve Tatimore të Papaguara të DRT-ve me institucione të tjera, si dhe të kryejë intervista me stafin e Drejtorive/Sektorëve të mbledhjes me forcë. Problematikat e identifikuar të pasqyrohen në raportet e inspektimit, si dhe të ndërmerren masat e nevojshme për përmirësim e mbledhjes me forcë të borxhit tatimor.

Me hartimin e planeve të inspektimit

10. DMDTM në DPT të ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme për të siguruar regjistrimin e barrëve siguroese nga DRT-të, në Regjistrin e Barrëve Siguroese në zbatim të Udhëzimit

të Ministrit të Financave Nr. 24, datë 02.09.2008. “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Neni 91, pika 91.2.5 dhe Udhëzimit të përgjithshëm të procedurave të mbledhjes me forcë të DPT-së, pika 6.

Shkurt 2021

11. Titullari i institucionit në mbledhjet me Komitetet e menaxhimit të punës në DPT të ndërmarrin masat e nevojshme për të njëzuar Manualin e Mbledhjes me Forcë dhe Udhëzuesin e përgjithshëm, për rastet e tatimpaguesve debitorë të cilët duhet t'i përcillen për ndjekje DHT-së.

Shkurt 2021

12. DHT në bashkëpunim me DMDTP në DPT të ndërmarrin masat e nevojshme për të qartësuar dhe siguruar zbatueshmërinë e Udhëzimit Nr. 41, datë 13.06.2017 “Për bashkëpunim ndërmjet strukturave të administratës tatimor për trajtimin e rasteve që përmbajnë elementë të veprës penale në fushën e tatimeve”, pika 7, nga strukturat e mbledhjes me forcë.

Shkurt 2021

13. DHT në bashkëpunim me DMDTP dhe DBNJ në DPT të zhvillojnë trajnime për inspektorët e mbledhjes me forcë, mbi identifikimin e rasteve të tatimpaguesve të cilët përmbajnë elemente të veprës penale, dhe përcjelljen e tyre për ndjekje DHT-së për të siguruar zbatimin e Udhëzimit Nr. 41, datë 13.06.2017.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi

14. DPT të ndërmarrë masat e nevojshme për të siguruar një monitorim sa me efikas të marrëveshjeve të lidhura për pagesë me këste me tatimpaguesin debitorë nga strukturat përgjegjëse në drejtoritë rajonale tatimore, duhet të kërkojë nga DRT-të (strukturat përkatëse) hartimin e raporteve periodike mbi ecurinë dhe problematikat e evidentuara gjatë zbatimit të akt-marrëveshjeve me qëllim evidentimin dhe zgjidhjen në kohë të tyre.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi.

Në përgjigje të pyetjes audituese: “A është përmirësuar mbledhja e borxhit tatimor gjatë periudhës nën auditim?”

Gjetje:

- 3.1 Gjendja e detyrimeve të papaguara në fund të vitit 2017 është 95,505,943 mijë lekë që i përkasin 137,633 subjekte, në fund të vitit 2018 është 107,700,537 mijë lekë, që i përkasin 144,910 subjekteve dhe në fund të vitit 2019 është 116,994,227 mijë lekë, që i përkasin 151,279 subjekteve. Rritja e borxhit gjatë periudhës 2017-2019 është shkaktuar kryesisht nga shtesat që vijnë nga vlerësimet dhe rivlerësimet e Administratës Tatimore, moskryerja e pagesave nga tatimpaguesit e detyrimeve tatimore, moskryerja e masave shtrënguese nga Drejtoritë Rajonale Tatimore dhe kalimet në regjim pasiv gjithsej 94,500 subjekte në vlerë 68,578,352 mijë lekë ose 59% të numrit total të borxhit total në fund të vitit 2019.
- 3.2 Gjatë periudhës nën auditim, borxhi tatimor në raport me shpenzimet buxhetore ka vijuar të rritet vit pas viti. Në vitin 2017 ky raport ishte 20.6%, në vitin 2018 ishte 22.6%, ndërsa në vitin 2019 arriti 23.8%. Të njëjtin trend rritës ka patur edhe raporti i borxhit tatimor me PBB-në, ku në vitin 2017 ky raport ishte 6.16%, në vitin 2018 ishte 6.58%, ndërsa në vitin 2019 arriti në 6.97%.
- 3.3 Gjendja e detyrimeve jashtë sistemit në fund të vitit 2019 ishte në vlerë 2,196,421 mijë lekë, ku peshën kryesore e zënë detyrimet e akcisës si vijon: Detyrime nga subjekti “A” në shumën prej 926,978,042 lekë dhe gjobë në shumën prej 1,180,015,286 lekë; Detyrime nga subjekti “I” sh.a. në shumën prej 305,198 lekë dhe gjobë në shumën prej 494,030 lekë. Këto detyrime të akcizës nuk i janë transferuar DPD-së pasi, në Udhëzimin e MFE nr.9, datë 11.03.2019 “Mbi modalitetet e transferimit pranë administratës

doganore të të dhënave për subjektet e akcizës të cilët rezultojnë me detyrime të papaguara”, është vendosur kushtin që transferohen detyrime të papaguara të akcizës të periudhës pas vitit 2010 dhe të kontabilizuara para datës 1 Tetor 2012, si dhe borxhet pas datës 1 Tetor 2012. Për faktin se këto detyrime janë më të hershme se afatet e vendosura në Udhëzim, ato nuk i janë transferuar DPD-së. Gjatë periudhës nën auditim nuk janë kryer veprime për mbledhjen me forcë të detyrimeve tatimore të papaguara që mbahen jashtë sistemit.

- 3.4 Për rritjen e detyrimeve tatimore të papaguara në afat nuk ka analiza të detajuara nga ana e strukturave të mbledhjes së borxhit në Drejtoritë Rajonale Tatimore.
- 3.5 Për vitin 2019 arkëtimet në krahasim me vitin 2018 janë rritur në vlerë prej 4,078,896 mijë lekë ose 22% më shumë kur treguesi vjetor sipas Planit Strategjik 2017-2021 ishte 10%.
- 3.6 Për vendin tonë, për periudhën 2017-2019, indikatorët e përdorur nga OECD për të matur performancën e institucionit në mbledhjen e borxhit tatimor rezultojnë të përkeqësuar. Raporti “*Borxhi në fund të vitit /Të ardhurat neto të mbledhura gjatë vitit fiskal*” nga 44.5% që ishte në fund të vitit 2017 ka arritur në 49.5% në fund të vitit 2019. Raporti “*(Borxhi në fund të vitit – borxhin në çështjet gjyqësore – borxhin e pambledhshëm) / Të ardhurat neto të mbledhura gjatë vitit fiskal*”, nga 39.5% që ishte në fund të vitit 2017, ka arritur në 44% në fund të vitit 2019.

Rekomandime:

15. Titullari i institucionit të ndërmarrë masat e nevojshme që të gjitha rastet e tatimpaguesve të cilat i përcillen prokurorisë në zbatim të nenit 105, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 “*Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë*”, i ndryshuar, të klasifikohen dhe të trajtohen nga pikëpamja procedurale ndryshe nga detyrimet që përkufizohen si borxh tatimor.

Qershor 2021 dhe në vazhdimësi

16. Titullari i institucionit të ndërmarrë masa për kryerjen e analizave të veçanta për rastet e tatimpaguesve debitorë të cilat janë në proces apelimi duke analizuar në përfundim çdo përgjegjësi për vlerat të cilat sjellin risk të shtuar për institucionin.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi

17. Nga ana e strukturave të mbledhjes me forcë në DPT dhe në DRT të kryhen analiza periodike të thelluara mbi gjendjen e detyrimeve tatimore të papaguara në afat, shkaqet e rritjes së tyre dhe parashikimet për vjeljen e tyre në të ardhmen.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi.

18. DPT dhe DRT-të duhet të përdorin informacionet që mbajnë për tatimpaguesit, për të ndërtuar profile të riskut për secilin prej tyre me borxh, përcaktimin e përparësive dhe përshtatjen e veprimeve të grumbullimit të borxheve. Nga ana e DRT-ve të zbatohen dhe monitorohen të gjitha masat shtrënguese për subjektet që evidentohen me të ardhura nga veprimtari ekonomike me kasë fiskale të në zbatim të kërkesave të ligjit nr.9920, datë 19.05.2008 “*Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë*”, i ndryshuar, neni 88-101.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi.

19. DRT, të zbatojnë rregullisht metoda e vlerësimit të riskut nëpërmjet strukturave përkatëse të ngarkuara me mbledhjen me forcë, për të përcaktuar dhe zbatuar, në çdo rast, masën më të përshtatshme të mbledhjes me forcë, duke parandaluar krijimin e detyrimeve të papaguara me vlera të vogla, dhe ato të reja (brenda vitit të krijuara) me qëllim që të maksimalizohet mbledhja e detyrimeve tatimore të papaguara duke i kushtuar kujdes borxhit të ri të krijuar.

Shkurt 2021 dhe në vazhdimësi.

20. Titullari i institucionit dhe Komitetet e menaxhimit të punës në DPT, në rishikimin dhe përditësimin e Strategjisë dhe treguesve të performancës në lidhje me borxhin tatimor të marrin në konsideratë edhe treguesit e përdorur nga OECD për këtë qëllim.

Shkurt 2021

Grupi i Auditimit

Megi Kurushi

Vjollca Selmani

Xhuljana Kume

Arben SHEHU

KRYETAR